

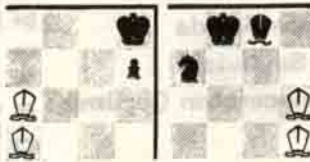
SATRANÇDA USTALIK DERSLERİ

Rusça NAUKA-I JIZN (Bilim ve hayat) adlı aylık derginin okuyucularına verdiği satranç ustalık derslerini her sayımızda biraz biraz vereceğiz. Dersler satranç ustası ve yıldızı Viktor Henkin tarafından verilmiştir. Derslerde kale ve at, kafe ve til, fil ve at, iki fil ve iki atla yapılabilecek en güzel mat kombinasyonları anlatılacaktır. Bilindiği gibi Rus Anatoli Karpov 3 Nisan, 1975'de ABD'den Bobby Fisher yerine dünya satranç şampiyonu olmuştur. Satranç Rusya'da çok ileri, okullarda satranç ders olarak okutulmakta ve ayrıca satranç ustası ve öğretmeni yetiştiren okullar bulunmaktadır. Satrançın ruh üzerindeki olumlu etkileri büyüktür: soğukkanlılık, dikkat, hayalgücü, mantık, bellek, zekâ, disiplin, zamanı iyi kullanma, hızlı ve doğru kararlar verme, zafer sarhoşluğuna kapılmamak, düşmanın niyetlerini sezme, irade, direnme, sebat, zafere götürecektir fedakârlıklardan korkmamak gibi çok çeşitli yetenekler kazandırmaktadır. Kısacası satranç düşünmeyi değil, doğru düşünmeyi öğretmektedir. Satrançta ilerlemek kişiliğin daha kuvvetlenmesi ile mümkündür ve kişiliği zayıf kalmış olanların satrançta kazanması olanaksızdır. Satranç gerek bireysel, gerek toplumsal düzeyde namus, bilgi ve yeteneğin kesinlikle zafere götürdüğü tek oyun ve tek olaydır.

İKİ FİLLE HÜCUM

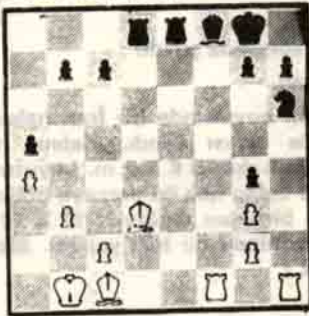
İki fil çok haklı olarak en güçlü hücum silâhlarından sayılır. Filler açık hatları ele geçirirse güçleri artar, açık hattan anlaşılan filin yolu üzerinde başka taşların, özellikle piyonların bulunmayışıdır, açık hatlarda bulunan bir fil taşlar arasında sıkışıp kalmadığı için istediği yere gidebilir. Böyle bir filin gereğinde önünü kapatmak da mümkündür. Açık hatlardaki filler uzaktaki düşman şahı mat edebilir.

Birbirine komşu çapraz hatlarda bulunan iki fil köşede veya tahta kenarında mat yapabilir (Şekil : 1).

ŞEKİL : 1

Komşu çapraz hatlarda bulunan iki filin mat yapışına örnek : (Şekil : 2).

ŞEKİL : 2

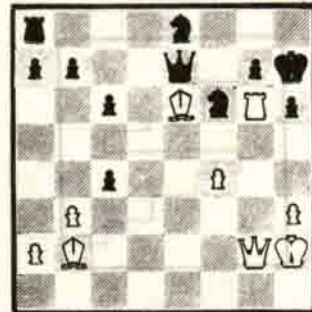
1. F c4+ Ş h8, 2. K: h6! gh, 3. K: f8+!
K: f8, 4. F b2+

Görülüyor ki siyah iki hamlede mat olacaktır. Beyaz ardarda iki kale feda etmiş, bu sayede tahtanın büyük çapraz hattını açmış ve bu hattın tek savunucusu olan f8'deki fili yocketmiştir. Tahta kenarında beklenmedik şekilde mat oluşa bir örnek daha : (Şekil : 3).

ŞEKİL : 3

Bu sakın pozisyonunda siyah, piyona tamah etti: 1... A: e4? Bu fedadan sonra beyaz akıl durdurucu hücumuna başlıyor: 2. Ve6+! fe 3. Fh5+ ve gelecek hamlede mat.

ŞEKİL : 4

NAUKA-I JIZN'den
Çeviren : Dr. Selçuk ALSAN